

3. Počátky vícehlasého zpracování liturgických textů - I

3.1 Vícehlas jako muzikologický problém

3.1.1 Charakteristika problému

3.1.2 Historické předpoklady a vývojové fáze vzniku umělého evropského vícehlasu

3.2 Teoretické počátky vícehlasého zpracování liturgických textů

3.2.1 Musica enchiriadis – Pseudohucbald

3.2.2 Diaphonia id est organi praecepto – Guido z Arreza

3.2.3 Ad organum faciendum - milánský organový traktát

3.2.4 Organální traktát Montpellier

3.2.4 Ars organi – vatikánský organální traktát – melizmatizace organálního hlasu

Terminologie:

kavkazská vlna, indicko-perská vlna, vox organalis, vox principalis, Ad organum faciendum, Musica enchiriadis, Scholia enchiriadis, De diaphonia id est organi praecepto, organum durum, organum molle, věta organální, věta diskantová, diskantové traktáty, kantofirmální technika, discantus ex improviso, Docta sanctorum patrum, organum suspensum, nové organum, organum speciale, discantus floridus, organum duplum, organum per se, discantus ex improviso, tropace monotextová, tropace polytextová, konjunktní souzvučky, copulatio, indisjunktní souzvučky, inceptio

Literatura:

Černý, Jaromír: Středověký vícehlas v českých zemích, in: Miscellanea musicologica 27-28, Univerzita Karlova, Praha 1975

Eggebrecht, Hans Heinrich: Die Mehrstimmigkeitslehre von ihren Anfängen bis zum 12. Jahrhundert. In: Die mittelalterliche Lehre von der Mehrstimmigkeit, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1984

Holschneider, Andreas: Die Organa von Winchester. Studien zum ältesten Repertoire polyphoner Musik, Georg Olms Verlagsbuchhandlung, Hildesheim 1968

Krák, Egon: Viachlas v hudbe Európy. Teoretické, kompozičné a historické súvislosti viachlasnej hudby . Stredovek a renesancia, Hudobné centrum, Bratislava 2008

Schneider, Marius: Geschichte der Mehrstimmigkeit, Berlin 1935

Príslušná hesla v hlavných muzikologických encyklopediách

Diskografie:

Premieres Polyphonies, Les Tres Riches Heures du Moyen Age č. 4
Harmonia Mundi, HMX 290652

Et in terra pax, Sacred Music of the Middle Ages,
Ensemble für frühe Musik Augsburg, Christophorus, CHR 77 139

Polyphonie Aquitaine du XIIe siècle, Saint Martial de Limoges
Ensemble Organum, Harmonia Mundi, HMC 901 134

Miracles of Santiago. Music from the Codex Calixtinus.
Anonymus 4, Harmonia Mundi, HMU 907 156

Le grand livre de Saint Jaques de Compostelle. Codex Calixtinus, XIIe siècle
Ensemble Venance Fortunat, France Telecom Foundation, ED 13 023